

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, **2011. évi október hó 26. napján** tartott nyilvános *ülés* alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt és társai ellen indított büntetőügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2011. évi június hó 23. napján kihirdetett 3.Bf.1479/2010/10. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett II.r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja a következők szerint.

A vádlott vonatkozásában az ellene közvetett tettesként elkövetett adócsalás büntette (Btk.310.§.(1) (2) bekezdés, számvitel rendje megsértésének vétsége (Btk.298.§.(1) bekezdés a) pont, magánokirat-hamisítás vétsége (Btk.276.§.) bűncselekmények miatti eljárást megszüntető rendelkezéseket mellőzi, a vádlottat az ellene emelt vádak alól felmenti.

Egyebekben a másodfokú ítéletet helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

II. r. vádlottal szemben a Miskolci Városi Ügyészség 2007. január 3-án emelt vádat B.2399/2006. szám alatt. A vádirati tényállás szerint II. r. képvisleti jogosultsággal rendelkező tagja 2003. november 7. napján készpénzfizetési számlát bocsátott ki összegben, azonban a megkapott árbevétel után csupán részben tett eleget az áfa bevallási és befizetési kötelezettségének. II. r. gyanúsított a fenti magatartásával 379 000 forint kárt okozott a költségvetésnek. Ennek alapján vádolta a Btk. 310. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő és büntetendő adócsalás büntettével és ezzel halmazatban a Btk. 276. §-ba ütköző, aszerint minősülő és büntetendő magánokirat-hamisítás vétségével.

A vád alapján a Miskolci Városi Bíróságon 17.B.20/2007. szám alatt indult eljárás során a 2008. október 9-én megtartott tárgyaláson és a bírósághoz 2008. október 10. napján érkezett B.2399/2006/I. számú átiratában az ügyész esetében módosította a vádat.

A vádirati tényállást a következőképpen írta le: II. r. vádlott azzal, hogy a számú fiktív számlák mely alapján - figyelemmel a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (2) bekezdésére a számviteli bizonylat adatainak alakilag és tartalmilag hitelesnek, megbízhatónak és az áfa tv. 35. § (1) bekezdésére, mely szerint adólevonási jog kizárólag az előzetesen felszámított adó összegét hitelesen igazoló dokumentum birtokában gyakorolható - az I. r. gyanúsított részére kibocsátotta, tévedésbe ejtette az I. r.

gyanúsítottat, aki a beszerzett bizonyítékok alapján nem tudott annak fiktív voltáról. I. r. gyanúsított a számla alapján az előzetesen felszámított forgalmi adót visszaigényelhetette, vagyis az adóbevétele csökkentésével kárt okozhatott.

A bírósági eljárás során kirendelt igazságügyi könyvszakértői vélemény a II. r. vádlott által képviselt cég vonatkozásában megállapította, hogy „a rendelkezésre álló anyagban nem volt fellelhető a kötelező adónyilvántartás a bevételi és költség számlák sem. Az áfa nyilvántartás hiányában nem állapítható meg, hogy a Bt. 2003. IV. negyedéről készített adóbevallásban milyen értékesítésről, teljesítésről készített számla, illetve mely beszerzés szolgáltatás számlája volt elszámolva. az áfa tv. korábban idézett szakaszát nem tartotta be. Továbbá a számviteli törvény bizonylat megőrzésére vonatkozó előírásait is megsértette”.

„Egyebekben a vádirati tényállást változatlanul fenntartom.”

Ezek alapján II. r. vádlottat vádolta a Btk. 318. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (4) bekezdés a/ pontja szerint minősülő és büntetendő csalás büntettének kísérletével (elkövetési érték 1 074 000 forint). A Btk. 298. § (1) bekezdés a/ pontjába ütköző és a szerint büntetendő számvitel rendje megsértésének vétségével és a Btk. 276. §-ába ütköző és a szerint büntetendő magánokirat-hamisítás vétségével. E módosított vádat perbeszédében is fenntartotta.

A Miskolci Városi Bíróság a 2008. október 21. napján kelt 17.B.20/2007/36. számú ítéletével bűnösnek mondta ki a vádlottat csalás büntettének kísérletében (Btk. 318. § (1) bekezdés (4) bekezdés a/ pont), számvitel rendjének megsértése vétségében (Btk. 289. § (1) bekezdés a/ pont) és magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. §), ezért őt halmazati büntetésül 1 év börtönre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 2009. április 23. napján kelt 3.Bf.1821/2008/6. számú végzésével a városi bíróság ítéletét I. r. és II. r. vádlottak vonatkozásában hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

Az ügyész a 2010. május 3. napján megtartott tárgyaláson perbeszédében a vádat újra módosította a II. r. vádlottra vonatkozóan a következők szerint:

„A I. r. vádlott és II. r. vádlott vonatkozásában történt ügyletek vonatkozásában a vádlottak és az eljárás során kihallgatott tanúk esetén megállapítható, hogy azok teljesedésbe mentek, mind a ház, mind pedig a ház felépült és pénzügyi teljesítés is volt a felek között.

II. r. vádlott a monoki ház építése vonatkozásában a Bt által a . sorszámu bruttó 5 370 000 forint összegű számlát bocsátott ki felé. A Hydro-Anva Bt-nél tartott kapcsolódó Apeh vizsgálat alapján kétséget kizáró módon megállapítható volt, hogy a . sorszámu számlát tartalmazó számlatömböt nem a Bt szerezte be, az a kiállítása dátuma szerinti időben még nem került kiadásra.

II. r. vádlott azzal, hogy a . számú fiktív számlát mely alapján figyelemmel a számviteléről szóló 2000. évi C. törvény (2) bekezdésére a számviteli bizonylat adatainak alakilag és

tartalmilag hitelesnek, megbízhatónak és az áfa tv. 35. § (1) bekezdése, mely szerint az adólevonási jog kizárólag az előzetesen felszámított adó összegét hitelesen igazoló dokumentum birtokában gyakorolható - az I. r. vádlott részére kibocsátotta, tévedésbe ejtette I. r. vádlottat, aki a beszerzett bizonyítékok alapján nem tudott annak fiktív voltáról. I. r. vádlott a számla alapján előzetesen felszámított forgalmi adót visszaigényelhetett, vagyis az adóbevétel csökkentésével kárt okozhatott.

A bírósági eljárás során kirendelt igazságügyi könyvszakértői vélemény II. r. vádlott által képviselt cég vonatkozásában megállapította, hogy a rendelkezésre álló anyagban nem volt fellelhető a kötelező adónyilvántartás, a bevételi és költség számlák sem. Az áfa nyilvántartás hiányában nem állapítható meg, hogy a Bt 2003. IV. negyedévről készített adóbevallásban milyen értékesítésről, teljesítésről készített számla, illetve mely beszerzés szolgáltatás számlája volt elszámolva. az áfa törvény korábban idézett szakaszát nem tartotta be. Továbbá a számviteli törvény bizonylat megőrzésére vonatkozó előírásait is megsértette". Ennek alapján vádolta II. r. vádlottat a Btk. 318. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdése szerint minősülő és büntetendő adócsalás büntettével, melyet közvetett tettesként követett el a Btk. 298. § (1) bekezdés a/ pontjába ütköző és aszerint büntetendő számvitel rendje megsértésének vétségével és a Btk. 276. §-ába ütköző és aszerint büntetendő magánokirat-hamisítás vétségével.

Az ügyész a 2010. június 8. napján a bírósághoz érkezett átiratában megerősítette a fent írt vádmódosítást, egyben előadta, hogy a vádirati tényállást változatlanul fenntartja.

A tárgyalás újbóli megnyitását követően a 2010. június 18-i tárgyaláson az ügyész a következő nyilatkozatot tette „fenntartom a május 3-án elmondott végindítványomat".

Ezt követően a Miskolci Városi Bíróság 2010. június 18. napján kelt 7.B.1665/2009/26. számú ítéletével - mely I. r. vádlott vonatkozásában első fokon jogerőre emelkedett - II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki közvetett tettesként elkövetett adócsalás büntettében számvitel rendje megsértésének vétségében és magánokirat-hamisítás vétségében. Ezért őt halmazati büntetésül 450 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét 1 000 forintban meghatározva. Mellékbüntetésül 5 évre eltiltotta a vezető tisztségviselő foglalkozástól. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak fogházra történő átváltoztatásáról és a felmerült bűnügyi költségről.

Az elsőfokú ítélet ellen II. r. vádlott és védője felmentés végett jelentett be fellebbezést. Az ügyész tudomásul vette.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2011. június 23. napján kelt végzésével az ítéletet II. r. vádlott vonatkozásában hatályon kívül helyezte és a vele szemben közvetett tettesként elkövetett adócsalás büntette számvitel rendje megsértésének vétsége és magánokirat-hamisítás vétsége miatt indult büntetőeljárást megszüntette.

A másodfokú határozat indokolása szerint a közvetett tettesként elkövetett adócsalás büntette és az ehhez kapcsolódó magánokirat-hamisítás vétsége vonatkozásában az

elsőfokú bíróság törvényes vád hiányában járt el, a számvitel rendje megsértésének vétségét pedig a bíróság már jogerősen elbírálta.

A megyei bíróság végzését a vádlott és védője tudomásul vette, az ügyész az eljárás megszüntetése miatt a másodfokú végzés hatályon kívül helyezése, a másodfokú bíróság új eljárásra utasítása és az adócsalás büntette, valamint a magánokirat-hamisítás vétsége vonatkozásában a II. r. vádlott bűnösségének megállapítása végett jelentett be fellebbezést.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Kifejtette álláspontját, mely szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének csak a vádmódosításban, illetve vádkiterjesztésben foglaltak tekintetében tett eleget, ugyanakkor egyáltalán nem vizsgálta a 2006. december 13-án kelt vádiratban szereplő tényállás azon cselekményrészét, amely szerint II. r. vádlott, mint a Bt. önálló képviseleti jogosultsággal rendelkező tagja 2003. november 7. napján készpénzfizetési számlát bocsátott sorszám alatt a Bt irányában 5 370 000 (4 296 000 forint és 1 074 000 forint áfa) összegben, azonban a megkapott árbevétel után csupán részben tett eleget az áfa bevallási és befizetési kötelezettségének, amely magatartásával 379 000 forint kárt okozott a költségvetésnek. A vádmódosítások alkalmával II. r. vádlottat érintően kifejtett tényállás ezt a cselekvőséget nem mellőzte, ugyanakkor ezen bűncselekmény tekintetében a bűnösség megállapításával a jogi minősítés kérdéseivel, azaz, hogy a módosított vádban szereplő cselekményhez képest az említett cselekmény megállapítható-e és a módosításban szereplő cselekményhez képest alaki vagy anyagi halmazatban lévőnek, továbbá valóságos vagy látszólagos halmazatnak minősíthető-e, az eljáró bíróságok egyike sem foglalkozott. Így véleménye szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Be. 2. §-ának (4) bekezdésében írt köteletségét, mely szerint a vádat teljes egészében ki kell mérítenie. Ezen túl rámutatott, hogy az ügyben eljáró bíróságoknak figyelemmel kellett volna arra lenniük, hogy a 2008. október 9-én történt vádkiterjesztés időpontjában a legkésőbb 2004. tavaszán megvalósított elkövetési magatartások büntethetősége a Btk. 32. § b/ pontjában, illetve a Btk. 33. § (1) bekezdés b/ pontjában foglaltak szerint elévült, abban az esetben, amennyiben ezen cselekvősekre az eredeti vád egyáltalán nem utalt. A számviteli rend megsértésének vétsége vonatkozásában a bíróságoknak körültekintő alapossggal kellett volna vizsgálniuk, hogy a csőd büntett miatti felelősségre vonással érintett jogerős ítélet ugyanezen cselekmény miatt került-e kiszabásra, ugyanis kizárólag a cselekmény azonossága vezethetett volna az ítélet dolog, mint büntetőeljárást megszüntető ok alkalmazására.

Mindezek miatt indítványozta az első - és másodfokú határozatok hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását.

A harmadfokú nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyész az átiratában, a II. r. vádlott védője a fellebbezésében foglaltakat fenntartotta.

A Debreceni Ítéltábla az ügyészi fellebbezéseket részben találta alaposnak.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítélet tábla a Be. 387.§ (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a másodfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást felülbírált, figyelemmel arra, hogy a Be. 386.§ (1) bekezdésének c./ pontja alapján a másodfokú határozat ellen a törvény biztosítja a fellebbezés jogát bűnösségét érintő eltérő döntés miatt.

A harmadfokú bíróság megállapította a felülbírálat során, hogy a másodfokon eljáró bíróság a perrendi szabályokat megtartva folytatta le az eljárást, ebből következően Be.388.§. a) bekezdése alapján az ítélet tábla határozatát a megyei bíróság által elfogadott tényállásra alapította, tekintve, hogy az megalapozott volt.

Annyiban egyetértett a fellebbező ügyvétséggel az ítélet tábla, hogy az ügyben másodfokon eljáró megyei bíróság a Be. 373.§ (1) bekezdés I/c./ és d./ pontjának téves alkalmazásával szüntette meg II. r. vádlottal szemben a büntetőeljárást mindhárom bűncselekmény tekintetében, azonban ez nem minősült olyan eljárási szabálysértésnek, amely alapján ítéletét a Be. 399.§ (2) bekezdésének a) pontja alapján hatályon kívül kellett volna helyezni, a következők miatt.

A megyei bíróság végzésében egyértelműen rögzíti, hogy nem jön létre adócsalás bűntette, ha a II.r. vádlott által átadott valótlan tartalmú számlát I.r. vádlott nem szerepeltette az adóbevallásában, ugyancsak azt, hogy a II. r. vádlott a magánokirat-hamisítás vétségének törvényi tényállási elemeit sem merítette ki: „a valótlan tartalmú számla átadása önmagában nem valósít meg bűncselekményt, mert a magánokirat-hamisítás vétsége elkövetési magatartása a felhasználás. II. rendű vádlott azzal a magatartással, hogy a valótlan tartalmú számlát átadta I. rendű vádlottnak nem valósított meg magánokirat-hamisítást, mivel cselekménye joghatás kiváltására nem volt alkalmas I. rendű vádlottnak további, a számla felhasználására irányuló magatartásának hiányában."

A számvitel rendjének megsértésének vétsége kapcsán is hasonló következtetésre jut: „ez a bűncselekmény nem állapítható meg, ha a kötelezettségszegés kizárólag a büntető ügyben eljáró hatóság vagy szakértő munkáját nehezíti meg." Kifejtette, a szakértői véleményt is megemlítve, hogy a felszámolás elrendelését követően által tanúsított számviteli szabályszegést csődbüntettként kell értékelni, melyet a Miskolci Városi Bíróság 2004. augusztus 23-án jogerőre emelkedett ítéletével már elbírált. Így cselekménye ítélt dolog.

Ezek alapján az e bűncselekmények miatt folyamatban lévő eljárást II.r. vádlottal szemben megszüntette.

Az ítélet tábla álláspontja szerint helyes a megyei bíróság azon következtetése, hogy a szóban forgó három cselekmény nem minősíthető bűncselekménynek, azonban nem értett egyet a megyei bírósággal, miszerint az elsőfokú bíróság törvényes vád hiányában járt el. Az iratok alapján megállapítást nyert, hogy az ügyészség által benyújtott vád, valamennyi módosításával együtt megfelel a Be. 2.§ (2) bekezdésében foglaltaknak, az alaki és tartalmi követelményeknek eleget téve II. r. vádlott cselekményeit pontosan körülírta, azok

elkövetési idejét, helyét is rögzítette. Az általa leírt cselekmények azonban nem bűncselekmények, a megyei bíróság által leírtak alapján.

Ennek megfelelően a megszüntetésről szóló ítéleti rendelkezést mellőzte, és II.r. vádlottat az említett bűncselekmények miatt emelt vád alól a Be. 6.§ (3) bekezdés a./ pontjában írt okból, a Be. 331. §-ának (1) bekezdése alapján felmentette.

Álláspontjának kialakításakor figyelemmel volt a 2009. évi 267. számú eseti döntés azon megállapítására is, mely szerint, ha a vád alaki és tartalmi szempontból nem hiányos, viszont ténybeli tartalmából - ellentétben a vádló álláspontjával - arra vonható anyagi jogi következtetés, hogy a felrótt cselekmény nem bűncselekmény, akkor bűncselekmény hiányáról van szó.

Az ítélet tábla nem osztotta az ügyészség véleményét a vonatkozásban sem, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 4.§ (2) bekezdésében előírtakat megsértette, azaz a vádat nem merítette ki II. r. vádlott 2003. november. 7. napján megvalósított cselekvőségével kapcsolatban. A Miskolci Városi Ügyészség 2006. december 13. napján kelt vádiratában eredetileg a vádlott által a fenti időpontban elkövetett cselekmény miatt emelt vádat ellene, e magatartását minősítette is, a Btk. 310.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő adócsalás büntettként. Az ügyészség 2008. október 9. napján megtartott tárgyaláson teljes egészében módosította a korábbi vádiratában foglaltakat, változó tényállások miatt emelt vádat a vádlott ellen, ezt később írásban is megerősítette. Az ügyészségi vádiratok, nyilatkozatok tartalmának körültekintő vizsgálata során az ítélet tábla arra az álláspontra jutott, hogy bár a vádhatóság jelezte, hogy egyebekben fenntartja a vádiratban foglaltakat, az állapítható meg, hogy az eredeti bűncselekményt mellőzni kívánta. Ugyanis itt nem az a helyzet, hogy a vádló a leírt cselekmény egy részét nem minősíti, és fennáll e rész cselekmény kapcsán a bíróság kötelezettsége a vád kimerítésére. Jelen esetben az eredetileg megjelölt bűncselekmény tekintetében maradt el a felelősségre vonás ügyész általi indítványozása. Ebből nem az a következtetés vonható le, hogy a vádhatóság képviselőjének figyelme nem terjedt ki e rész cselekményre, hanem az, hogy a vádmódosításban megjelölt cselekményeket tekintette ezt követően a vád tárgyának. Ezt erősíti az is, hogy a városi bíróság mellett működő ügyész az elsőfokú bíróság ítélete ellen nem fellebbezett, tudomásul véve, hogy a bíróság az eredetileg vád tárgyává tett cselekményt - a vádló módosított szándékával egyezően - nem bírálta el. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a vádmódosításoknak megfelelően az abban foglaltakat kimerítette, büntető eljárási szabályt így nem sértett.

Mindezekre tekintettel - figyelembe véve, hogy a másodfokú ítélet egyéb rendelkezései törvényesek és helyesek -, a Debreceni Ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett II. r. vádlott vonatkozásában a szükséges részben a Be. 398.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 397.§ (1) bekezdése alapján helyben hagyta.

A harmadfokú bírósági eljárás során bűnügyi költség nem merült fel, így erről a táblabíróságnak határoznia nem kellett.

Debrecen, 2011. október 26.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

Dr. Gömöri Olivér sk. . Hágger Tamás sk.
a tanács tagja, előadó a tanács tagja

Záradék!

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2011. június 23. napján kelt 3.Bf.1479/2010/10. számú ítélete a harmadfokú bíróság ítéletében írt változtatásokkal a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2011. október 26.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke